

۱۵۳۹۱۳۴

الگوی سازماندهی شورای عالی انقلاب فرهنگی

تهیه و تدوین:

دکتر مهدی ناظمی اردکانی

عضو هیأت علمی دانشگاه امام حسین (ع)

انتشارات آثار فکر

تهران - ۱۳۹۷

3715251

مکتبہ عالیہ خاندان مہدی

مکتبہ عالیہ خاندان مہدی

مکتبہ عالیہ خاندان مہدی

مکتبہ عالیہ خاندان مہدی

مکتبہ عالیہ خاندان مہدی

www.ketab.ir

سرشناسه	: ناظمی اردکانی، مهدی، ۱۳۳۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: الگوی سازماندهی شورای عالی انقلاب فرهنگی / تهیه و تدوین مهدی ناظمی اردکانی.
مشخصات نشر	: تهران: آثار فکر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۴۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۳۳-۰۹-۳ ریا ۱۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فینپا
موضوع	: شورای عالی انقلاب فرهنگی
موضوع	: شورای عالی انقلاب فرهنگی -- تاریخ
رده بندی کنگره	: Q۱۷۸۶J۱ / ی ۱۳۹۶۶۵۳ ۲ن
رده بندی دیویی	: ۶۴۳/۳۵۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۶۳۹۴۰

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، انتشارات سوره مهر و جید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵، فکس: ۶۶۴۸۰۸۸

الگوی سازماندهی شورای عالی انقلاب فرهنگی

تهیه و تدوین: دکتر مهدی ناظمی اردکانی

ناشر: انتشارات آثار فکر

چاپ اول ۱۳۹۷

تیراژ: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۳۳-۰۹-۳

قیمت ۳۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه..... ۱۷

فصل اول

وظایف، ساختار و شکایات مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی تا سال ۱۳۸۶

۲۳	اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۳/۱۲/۵
۲۵	مرحله اول تکمیل شرح وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۸/۶/۱۴
۲۵	مرحله دوم بازنگری اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۱/۷/۲۸
۲۶	مرحله سوم سازماندهی جدید شورای عالی و وظایف آن - ۱۳۷۵/۹/۲۰
۲۷	اهداف و وظایف مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی
۳۰	دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و اهداف و وظایف آن - ۱۳۷۰/۲/۲۵
۳۳	ویرایش اول آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۱/۱۰/۱۱
۳۵	ترتیب تنظیم دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۸/۱۲/۸
۳۶	ویرایش دوم آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۸/۱۲/۱۵
۳۸	تکمیل و اصلاح آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۲/۸/۲۴
۳۸	ویرایش سوم آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۵/۱۰/۴
۴۰	ویرایش چهارم آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۹/۱۰/۲۷

۱. تاریخ های ذکر شده در فهرست، تاریخ تصویب موضوع در شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

- الحاق یک تبصره به ماده ۱۹ آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۸۱/۱/۲۰ ۴۵
- ماده الحاقی به آیین نامه داخلی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۸۳/۲/۱۵ ۴۵

نظارت بر اجرای مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و چگونگی انجام آن

- آیین نامه تشکیل هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۴/۴/۱۱ ۴۶
- نحوه صدور ابلاغ اعضای هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۴/۵/۲۹ ۴۷
- آیین نامه اجرایی هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۴/۴/۲ ۴۷
- اصلاحات آیین نامه تشکیل هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۵/۱۲/۱۹ ۴۹
- اصلاح ماده ۱ آیین نامه تشکیل هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی و افزایش یک تبصره به ذین ماده مذکور - ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ ۵۰
- نحوه تعیین قائم مقام سرپرست هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۰/۲/۲۴ ۵۰
- اصلاح ماده ۷ آیین نامه اجرایی هیات نظارت و بازرسی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۲/۱۰/۳۱ ۵۱
- اضافه شدن وظیفه ارزیابی کیفیت های فرهنگی، هنری، آموزشی و پژوهشی به وظایف هیات نظارت و بازرسی در بازنگری مصوبات شورایی انقلاب فرهنگی در خصوص مراکز وابسته به آن - ۱۳۷۷/۳/۱۹ ۵۱
- ویرایش اول آیین نامه هیات نظارت و بازرسی - ۱۳۷۷/۳/۱۹ ۵۲
- ویرایش دوم آیین نامه هیات نظارت و بازرسی - ۱۳۸۳/۱/۲۹ ۵۵

ارزیابی وضعیت علمی و فرهنگی کشور و چگونگی انجام آن

- آیین نامه ارزیابی وضعیت فرهنگی و علمی کشور - ۱۳۷۸/۱۲/۲۴ ۵۷
- آیین نامه ستاد نظارت و ارزیابی - ۱۳۷۹/۹/۱۵ ۵۹
- تأیید انتخاب رئیس هیات و نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۹/۱۲/۹ ۶۱
- آیین نامه هیات نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی شورایی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۹/۱۲/۹ ۶۱

کمیسیون مشورتی شورای عالی انقلاب فرهنگی

- آیین نامه اجرایی کمیسیون مشورتی - ۱۳۷۱/۹/۲۴ ۶۴

شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی

- آیین‌نامه تشکیل شورای مشترک کمیسیون‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۵/۰۶/۱۸ ۶۶
- تبصره الحاقی به ذیل بند «د» آیین‌نامه تشکیل شورای مشترک کمیسیون‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۶۵/۰۷/۱۵ ۶۷
- تفویض اختیار به ریاست محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص واگذاری امور شورای عالی به شورای مشترک کمیسیون‌ها - ۱۳۶۵/۱۰/۱۶ ۶۷
- شرکت نماینده شورای فرهنگی و اجتماعی زنان در شورای مشترک کمیسیون‌های ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۱/۰۹/۲۴ ۶۸

شوراهای اقماری و وابسته به شورای عالی انقلاب فرهنگی

- ۱- شورای اسلامی شدن مراکز ورزشی ۷۰
- ترکیب اعضای شورای اسلامی شدن مراکز ورزشی - ۱۳۷۶/۵/۱۴ ۷۰
- آیین‌نامه شورای اسلامی شدن مراکز آموزشی - ۱۳۷۰/۰۱/۰۱ ۷۱
- الحاق یک تبصره به ماده ۲ آیین‌نامه شورای اسلامی شدن مراکز آموزشی - ۱۳۸۱/۷/۱۶ ۷۳
- ۲- شورای عالی اطلاع‌رسانی ۷۳
- آیین‌نامه شورای عالی اطلاع‌رسانی - ۱۳۸۴/۰۴/۲۰ ۷۳
- ۳- شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی ۷۶
- آیین‌نامه تشکیل شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی و ضوابط ارزشیابی این هنرمندان در رشته‌های کتابت، نگارگری و هنرهای صناعی - ۱۳۸۰/۰۱/۲۱ ۷۶
- اصلاح آیین‌نامه تشکیل شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی - ۱۳۸۳/۰۷/۱۴ ۸۰
- ۴- شورای احیای مجموعه فرهنگی تاریخی توس ۸۱
- آیین‌نامه شورای احیای مجموعه فرهنگی تاریخی توس - ۱۳۷۸/۰۶/۰۹ ۸۱
- ۵- شورای عالی آموزشهای علمی - کاربردی ۸۲

- آیین‌نامه جدید شورای عالی آموزش‌های علمی- کاربردی- ۱۳۷۴/۶/۱۴ ۸۲
- ۶- شورای عالی برنامه‌ریزی ۸۷
- کلیات تشکیل شورای عالی برنامه‌ریزی و گروه‌های تابعه- ۱۳۶۴/۱۰/۰۶ ۸۷
- وظایف شورای عالی برنامه‌ریزی- ۱۳۷۲/۱۰/۰۷ ۸۸
- آیین‌نامه داخلی شورای عالی برنامه‌ریزی- ۱۳۶۶/۰۸/۰۵ ۸۹
- ۷- شورای پژوهش‌های علمی کشور ۹۳
- آیین‌نامه شورای پژوهش‌های علمی کشور- ۱۳۶۸/۸/۳۰ ۹۳
- ۸- شورای تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش ۹۵
- تشکیل شورای تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش- ۱۳۶۴/۱۲/۱۳ ۹۵
- تکمیل بند «۵» مصوبه تشکیل شورای تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش و تعیین وابستگی
تشکیلاتی شورای مذکور- ۱۳۶۸/۱۲/۲۰ ۹۶
- تکمیل بند ۲ آیین‌نامه شورای تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش- ۱۳۶۵/۰۲/۱۶ ۹۶
- ۹- شورای تدوین کتاب‌های تعلیمات دینی مدارس ۹۶
- موافقت اصولی با تأسیس «شورای تدوین کتاب‌های تعلیمات دینی مدارس- ۱۳۶۵/۰۷/۰۱ ۹۶
- ۱۰- شورای عالی جوانان ۹۷
- اساسنامه شورای عالی جوانان- ۱۳۷۱/۰۵/۰۶ ۹۷
- اصلاح و تکمیل اساسنامه شورای عالی جوانان- ۱۳۷۷/۰۵/۱۳ ۹۹
- ۱۱- شورای فرهنگ عمومی ۱۰۰
- آیین‌نامه گروه فرهنگ عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی- ۱۳۶۴/۸/۱۴ ۱۰۰
- اصلاحات آیین‌نامه گروه فرهنگ عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی- ۶۴/۱۰/۱۷ ۱۰۲
- تکمیل ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی- ۱۳۶۹/۱۱/۳ ۱۰۳
- اصلاحیه مصوبه تکمیل ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی- ۱۳۶۹/۱۲/۱۴ ۱۰۳

- اصلاح مجدد بند ۳ ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی کشور (موضوع عضویت رئیس سازمان تبلیغات اسلامی) - ۱۳۷۲/۶/۱۶ ۱۰۳
- عضویت دو نفر از زنان در شورای فرهنگ عمومی کشور (تکمیل آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی) - ۱۳۷۲/۶/۱۶ ۱۰۳
- آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۷۲/۱۰/۲۱ ۱۰۴
- اصلاح بند ۱۱ ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۷۳/۶/۱ ۱۰۶
- اصلاح مجدد بند ۴ ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۷۳/۶/۱ ۱۰۶
- تکمیل ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۷۳/۶/۱ ۱۰۶
- اصلاح و تکمیل آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۷۴/۸/۹ ۱۰۶
- تکمیل ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۷۴/۱۲/۱۵ ۱۰۷
- الحاق یک تبصره به ماده ۳ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۸۱/۷/۲ ۱۰۷
- اصلاح تبصره الحاقی به ماده ۱۱ آیین‌نامه شورای فرهنگ عمومی - ۱۳۸۲/۱۰/۹ ۱۰۷
- ۱۲- شورای فرهنگی، اجتماعی زنان ۱۰۸
- تشکیل شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی در مسائل فرهنگی و اجتماعی زنان - ۱۳۶۶/۳/۱۹ ۱۰۸
- آیین‌نامه شورای فرهنگی و اجتماعی زنان - ۱۳۶۶/۴/۲۴ ۱۰۸
- تأسیس کمیته امور بین‌الملل شورای فرهنگی و اجتماعی زنان - ۱۳۷۰/۸/۲۱ ۱۱۰
- شرکت نماینده شورای فرهنگی و اجتماعی زنان در شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۷۱/۹/۲۴ ۱۱۴
- آیین‌نامه شورای فرهنگی و اجتماعی زنان - ۱۳۷۶/۴/۱۷ ۱۱۴
- تکمیل آیین‌نامه شورای فرهنگی و اجتماعی زنان درخصوص نحوه انتخاب دبیر آن شورا - ۱۳۸۰/۱۱/۲۱ ۱۱۷
- اصلاح بند ۵ ماده ۲ آیین‌نامه شورای فرهنگی و اجتماعی زنان - ۱۳۸۳/۱۱/۶ ۱۱۷
- اصلاح آیین‌نامه شورای فرهنگی و اجتماعی زنان و خانواده - ۱۳۸۹/۰۹/۱۶ ۱۱۷
- ۱۳- شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱
- اساسنامه شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی - ۱۳۶۶/۱۱/۲۷ ۱۲۱

- اصلاحات اساسنامه شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی- ۱۳۶۷/۰۷/۱۲ ۱۲۲
- ۱۴- شورای هدایت استعدادهای درخشان ۱۲۳
- آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشان- ۱۳۷۵/۰۹/۰۶ ۱۲۳
- اصلاح ماده ۳ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان- ۱۳۸۴/۰۴/۲۱ ۱۲۵
- ۱۵- شورای هماهنگی تشکلهای دانش آموزی ۱۲۵
- آیین نامه شورای هماهنگی تشکلهای دانش آموزی- ۱۳۷۸/۰۳/۰۴ ۱۲۵
- ۱۶- شورای هنر ۱۲۸
- موافقت اصولی با تشکیل شورای هنر- ۱۳۷۶/۱۰/۲ ۱۲۸
- آیین نامه شورای هنر- ۱۳۷۷/۵/۲۱ ۱۲۸
- الحاق یک تبصره به آیین نامه شورای هنر- ۱۳۸۵/۹/۱۴ ۱۳۰
- ۱۷- شورای نظارت بر ساخت، طراحی، واردات و توزیع اسباب بازی کودکان ۱۳۰
- آیین نامه شورای نظارت بر ساخت، طراحی، واردات و توزیع اسباب بازی کودکان- ۱۳۷۷/۰۴/۱۶ ۱۳۰
- ۱۸- شورای سیاستگذاری و نظارت بر انتخاب، ساخت و نصب مجسمه و یادمان در میدان ها و اماکن عمومی ۱۳۳
- آیین نامه شورای سیاستگذاری و نظارت بر انتخاب، ساخت و نصب مجسمه و یادمان در میدان ها و اماکن عمومی- ۱۳۷۸/۰۳/۰۴ ۱۳۳
- ۱۹- شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی ۱۳۵
- منشور توسعه فرهنگ قرآنی- ۱۳۸۸/۰۲/۲۲ ۱۳۵
- الحاق دو بند جدید به ماده ۵ مصوبه منشور توسعه فرهنگ قرآنی (۸۸/۲/۲۲)- ۱۳۸۸/۰۸/۰۵ ۱۴۰
- تکمیل بند ۵ ماده ۵ مصوبه منشور توسعه فرهنگ قرآنی (۸۸/۲/۲۲)- ۱۳۸۹/۰۸/۰۴ ۱۴۰
- ماده واحده "تشکیل صندوق مشارکت توسعه فرهنگ قرآنی"- ۱۳۹۰/۱۲/۰۹ ۱۴۱
- ۲۰- شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی ۱۴۱
- آیین نامه تشکیل شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی- ۱۳۸۸/۷/۲۱ ۱۴۱

- ۲۱- شورای تخصصی حوزوی ۱۴۴
- آیین نامه "شورای تخصصی حوزوی" - ۱۳۹۰/۰۸/۱۷ ۱۴۴
- سایر ۱۴۶
- ۱- مرکز مطالعات راهبردی شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۴۶
- تشکیل مرکز مطالعات راهبردی شورای عالی انقلاب فرهنگی - ۱۳۸۴/۱۰/۲۰ ۱۴۶
- ۲- کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ۱۴۷
- ماده واحده انتصاب فصلی از تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در متن کتب درسی مدارس و دانشگاه ها - ۱۳۸۴/۱۲/۱۷ ۱۴۷
- تکمیل ماده واحده انتصاب فصلی از تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در متن کتب درسی مدارس و دانشگاه ها - ۱۳۸۴/۰۵/۲۲ ۱۴۸
- ۳- هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی و مناظره (ویژه معارف و علوم انسانی) ۱۴۸
- تشکیل هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی و مناظره (ویژه معارف و علوم انسانی) - ۱۳۸۲/۱۱/۰۷ ۱۴۸
- انتخاب عضو هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی و مناظره (ویژه معارف و علوم انسانی) - ۱۳۸۲/۱۱/۰۷ ۱۵۰
- ۴- هیأت عالی جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور ۱۵۰
- «آیین‌نامه تشکیل هیأت عالی جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور» با اصلاحات بعدی - ۸۶/۴/۱۹ و ۸۷/۲/۱۰ ۱۵۰
- ۵- ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور ۱۵۵
- آیین نامه "ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور" - ۱۳۹۰/۰۸/۱۷ ۱۵۵
- ۶- ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور ۱۵۸
- ماده واحده "وظایف و ترکیب اعضای ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور" - ۱۳۹۳/۰۳/۲۷ ۱۵۸
- ساختار و تشکیلات مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۶۰
- ساختار و تشکیلات مصوب دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۶۰

فصل دوم

وظایف، ساختار و تشکیلات مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی

در وضعیت موجود

- اقدامات انجام شده پس از صدور حکم انتصاب اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۶۹
- شرح وظائف شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۶۹
- آئین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۷۱
- ساختار تشکیلات دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۷۹
- ساختار و تشکرت شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه آن ۱۸۰
- قوت ها و ضعف های ساز و تشکیلات ۱۸۱

فصل سوم

ساختار و تشکیلات شورای عالی انقلاب فرهنگی

- اشارات مقام معظم رهبری در خصوص ساختار تشکیلات مطلوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۸۵
- نظام های اصلی نهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۹۰
- وضعیت ساختاری (مأموریتی) مطلوب برای شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه ۱۹۲
- ملاحظات کارکردی نظام تصمیم گیری ۱۹۳
- ملاحظات نیروی انسانی نظام تصمیم گیری ۱۹۵
- ملاحظات ساختاری نظام تصمیم گیری ۱۹۶
- ساختار نظام تصمیم گیری ۱۹۷
- ارکان نظام تصمیم گیری ۱۹۹
- دسته بندی موضوعات مورد تصمیم شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲۰۱
- شوراهای تخصصی و کمیته های تخصصی ۲۰۵

مدل کلی برای تعداد و ترکیب شورای مرکزی نهاد شورایی انقلاب فرهنگی و شوراهای تخصصی آن	۲۰۶
وظایف کلی نهاد شورایی انقلاب فرهنگی و شوراهای تخصصی	۲۰۶
وظایف و مأموریت اصلی محوله به نهاد شورایی انقلاب فرهنگی	۲۰۷
وظایف اصلی شورای تخصصی علم و فرهنگ	۲۰۸
وظایف اصلی شورای تخصصی مهندسی فرهنگی	۲۰۸
وظایف اصلی شورای تخصصی مدیریت فرهنگی	۲۰۹
کمیته‌های تخصصی شورای تخصصی علم و فرهنگ	۲۰۹
کمیته‌های هفت گانه شورای تخصصی علم و فرهنگ	۲۱۰
اعضاء کمیته تخصصی علم و فرهنگ اقتصادی	۲۱۱
اعضاء کمیته تخصصی علم و فرهنگ اجتماعی	۲۱۲
اعضاء کمیته تخصصی علم و فرهنگ سیاسی	۲۱۲
اعضاء کمیته تخصصی فرهنگی	۲۱۳
اعضاء کمیته تخصصی فرهنگ عمومی	۲۱۴
اعضاء کمیته تخصصی فرهنگ ملی	۲۱۵
اعضاء کمیته تخصصی فرهنگ سازمانی	۲۱۷
کدبندی برای برقراری تعامل ارگانیک میان کمیته‌های تخصصی، شورای تخصصی و ستاد مرکزی	۲۱۸
اعضاء کمیته‌های تخصصی هفت گانه شورای تخصصی علم و فرهنگ	۲۲۰
شورای تخصصی مهندسی فرهنگی و کمیته‌های تخصصی آن	۲۲۴
کمیته‌های تخصصی شورای تخصصی مهندسی فرهنگی متناسب با چهار نظام فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی	۲۲۵
اعضاء کمیته‌های تخصصی مهندسی فرهنگی نظام اقتصادی	۲۲۷
اعضاء کمیته تخصصی مهندسی فرهنگی نظام سیاسی	۲۲۸
اعضاء کمیته تخصصی مهندسی فرهنگی نظام اجتماعی	۲۲۹
اعضاء کمیته تخصصی مهندسی فرهنگی نظام فرهنگی	۲۳۰

- کدبندی اعضاء کمیته‌های تخصصی چهارگانه شورای تخصصی مهندسی فرهنگی ۲۳۱
- شورای تخصصی مدیریت فرهنگی و کمیته‌های تخصصی آن ۲۳۳
- اعضاء کمیته‌های تخصصی دوگانه شورای تخصصی مدیریت فرهنگی ۲۳۵
- کدبندی اعضاء کمیته‌های تخصصی دوگانه شورای تخصصی مدیریت فرهنگی ۲۳۷
- تعامل نظام تصمیم‌گیری با نظام‌های سه‌گانه دیگر ۲۳۸
- کارکرد نظام تصمیم‌گیری به معنای ایفای نقش اعضاء حقیقی و حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در نظام تمهید یا نظام اجرایی کردن مصوبات و نظام نظارت و ارزیابی ۲۴۰
- نظام تصمیم‌سازی نهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲۴۱
- اجزاء اصلی نظام تصمیم‌سازی ۲۴۳
- به همین ترتیب اعضاء گروه‌های پژوهشی دیگر دارای ۵ عضو در حوزه‌های علمی و پژوهشی مرتبط با موضوع هر گروه به شرح زیر خواهد بود: ۲۵۱
- پژوهشکده مهندسی فرهنگی، گروه‌های پژوهشی آن ۲۵۵
- اعضاء گروه‌های پژوهشی پژوهشکده مهندسی فرهنگی از نظر حوزه علمی و تخصصی ۲۵۶
- پژوهشکده مدیریت راهبردی فرهنگی، گروه‌های پژوهشی آن: ۲۵۸
- کدبندی اعضاء هیئت علمی و صاحب‌نظران در نظام تصمیم‌سازی: ۲۶۰
- عضویت صاحب‌نظران در شوراهای کمیته‌های تخصصی: نام تصمیم‌گیری ۲۶۰
- نظام اجرایی کردن مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲۷۰
- تأکیدات مقام معظم رهبری بر اجرایی شدن و اجرای مصوبات ۲۷۰
- اجزاء اصلی نظام اجرایی کردن مصوبات ۲۷۵
- اعضاء شوراهای تخصصی تمهید ۲۷۹
- اعضاء نظام اجرایی کردن مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲۸۵
- نظام نظارت و ارزیابی نهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی ۲۸۵
- نظام نظارت و ارزیابی نهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی و اجزاء اصلی آن ۲۸۷
- اعضاء شورای نظارت و ارزیابی ۲۸۹
- اعضاء شوراهای تخصصی نظارت و ارزیابی چهارگانه ۲۸۹
- اعضاء نظام نظارت و ارزیابی ۲۹۳

اعضاء حقیقی و حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی دارای نقش در شورای نظارت و ارزیابی... ۲۹۷

ساختار نیروی انسانی نهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی..... ۲۹۸

اعضاء حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی..... ۲۹۹

اعضاء حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی..... ۳۰۱

نقش و وظیفه اعضاء حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در نظام‌های چهارگانه..... ۳۰۳

نقش اعضاء حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در مرحله دوم نظام تصمیم‌گیری با عضویت در

شوراهای تخصصی..... ۳۰۹

نقش اعضاء حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در مرحله اول نظام تصمیم‌گیری با عضویت در

کمیته‌های تخصصی..... ۳۱۱

نقش اعضاء حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در مرحله دوم و مرحله اول تصمیم‌سازی با

عضویت در کمیسیون‌های علمی و پژوهشی..... ۳۱۴

نقش اعضاء حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در گروه‌های پژوهشی..... ۳۱۵

نقش اعضاء حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در کمیته‌های تخصصی نظام تصمیم‌گیری..... ۳۲۳

نقش اعضاء حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی در شورای تمهید و شوراهای تخصصی آن..... ۳۲۵

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

الزامات بازنگری جامع و همه‌جانبه در ساختار و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی..... ۳۲۶

پیوست

احکام انتصاب اعضاء شورای عالی انقلاب فرهنگی توسط حضرت امام(ره) و مقام معظم رهبری

مدظله‌العالی..... ۳۲۹

مقدمه

امام خمینی (ره) بیانگذار انقلاب اسلامی خطاب به مسئولین نظام مقدس جمهوری اسلامی می‌فرمایند:

«مسئولان باید بدانند که انقلاب ما محدود به ایران نیست. انقلاب مردم ایران نقطه‌ی شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچم داری حضرت حجت ارواحنا فداء است»^۱

همچنین می‌فرمایند: «ما به تمام جهان تجربه ایمان را صادر می‌کنیم و نتیجه مبارزه و دفاع با ستمگران را بدون کوچکترین چشم‌داشتی به مبارزان راه حق انتقال می‌دهیم و مسلماً محصول صدور این تجربه‌ها، جز شکوه‌های پیروزی و استقلال و پیاده شدن احکام اسلامی برای ملت‌های دربند نیست»^۲

انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی در طول سی سال گذشته در مقابل همه توطئه‌های دشمنان داخلی و خارجی مقاومت کرد ملت مؤمن و انقلابی ایران در پی رهبر خود، راه موفقیت و رسیدن به قله‌های استقلال و عزت را پیمودند و برای مبارک‌سازی جهان و ملت‌های مستضعف دیگر، الگویی الهام بخش شدند.

نوید جان بخش امام (ره) که فرمودند «انقلاب ما محدود به ایران نیست، انقلاب مردم ایران نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام است» با وزیدن ترم بھاری بیداری اسلامی در کشورهای اسلامی، در حال تحقق و استکبار جهانی در حال هزیمت است.

۱. امام خمینی (ره)، ۱۳۶۸/۱/۲.

۲. امام خمینی (ره)، ۱۳۶۶/۵/۶.

رسالتی سنگین بر دوش مردم و مسئولان کشور اسلامی ایران است. چشم‌ها و امیدهای زیادی به این انقلاب مقدس و به این نظام اسلامی دوخته شده است. تجربه‌های گرانقدر این مردم شهید پرور در مبارزه با ستمگران بدون کوچکترین چشم‌داشتی به مبارزان راه حق انتقال داده شده است و آنان در راه ایجاد انقلاب اسلامی و انسانی، میدان‌های تحریر را در پایتخت‌های حکومت‌های ظلم و بی‌عدالتی، سنگربندی می‌کنند.

خلف صالح آن امام راحل(ره)، مقام معظم رهبری مد ظله العالی نیز همان اندیشه و نظر و میره منش و آرمان و هدف را داشته و دارند و هوشیارانه و شجاعانه و استوار و پرتوان مردم مؤمن و انقلابی ایران را به سوی آن اهداف و آرمان‌ها راهبری می‌کنند. تهدیدات و فرصت‌ها را نشان می‌دهند، دستاوردها و توفیقات و پیروزی‌های بزرگ ملت را یادآوری کرده امید می‌بخشند، از دشمنان و دشمنی‌ها برحذر می‌دارند و راه پیشرفت را نشان می‌دهند.

دیروز (سال ۱۳۸۱) بر سرور، مهد دسی فرهنگی کشور و ایجاد نظم و جهت‌گیری و جهت‌یابی و انسجام بخش‌ها، ۴۰ سالگی دهاتی و غیردولتی در باب فرهنگ، تأکید فرمودند و این وظیفه و مأموریت سنگین را بر دوش شورای عالی انقلاب فرهنگی گذاشتند

امروز نیز با گذشت قریب به ده سال و ظهور بی‌باری اسلامی در کشورهای اسلامی می‌فرمایند:

«در این دوران حساس شکل‌گیری نظام‌های نو در منطقه و نظام کلی جمهوری اسلامی، یکی از عوامل تأثیرگذاری است که می‌تواند در حال و آینده منطقه، نقش مهمی ایفا کند. بنابراین بازخوانی و تأمل در شاکله کلی نظام اسلامی، اهمیت مضاعفی یافته است.»^۱

با مهندسی فرهنگی کشور، کشور اسلامی ساخته می‌شود. هندسه عمومی کشور اسلامی پس از پیروزی انقلاب اسلامی با نگاه بلند حضرت امام(ره) و با تصویب قانون اساسی مشخص گردید. مرحله بعد، تشکیل دولت اسلامی است. دولت نه به معنای هیأت

۱. مقام معظم رهبری، ۱۳۹۰/۷/۲۴

وزیران، بلکه به معنای مجموعه کارگزاران حکومت است که این مرحله، مشکل تر از مراحل قبل است.^۱

بعد از مرحله تشکیل دولت اسلامی، مرحله تلاش و تشعشع نظام اسلامی است یعنی مرحله ایجاد کشور اسلامی. اگر این مرحله به وجود آمد، آنگاه برای مسلمانان عالم، الگو و اسوه می‌شویم. «لتكونوا شهداء على الناس» اگر توانستیم این مرحله را به سلامت طی کنیم، آنگاه مرحله بعدی، ایجاد دنیای اسلامی است.^۲

مهندسی فرهنگی کشور، نوسازی و بازسازی و هم جهت‌سازی و انسجام‌بخشی به همه دستگاه‌ها، دولتی و غیردولتی اعم از فرهنگی و سیاسی و اجتماعی و اقتصادی، جهت تحقق چشم‌انداز و اهداف و آرمان‌های بلند انقلاب اسلامی است.

با مهندسی فرهنگی که در ایجاد تحول در ساختارهای موجود که بعضاً وارداتی و تقلیدی و کهنه می‌باشد و سازگاری و مقتضیات زمانه نیستند، می‌توان جوانی و بالندگی و پویایی و الهام‌بخشی نظام جمهوری اسلامی را حفظ و ارتقاء بخشید.

به همین جهت مقام معظم رهبری می‌فرماید: «باتوجه به دگرگونی اوضاع و شرایط، ممکن است مهندسی، سازو کارها، ساختارها و نظام‌هایی که برای ایجاد جامعه اسلامی پیش‌بینی شده، کهنه شود و کارایی خود را از دست بدهد که در این صورت، تغییر و نو کردن آنها، هیچگونه ایرادی ندارد».^۳

البته این مهندسی باید با رویکرد فرهنگی آن در فرهنگ اسلامی ایرانی باشد لذا رهبر فرزانه انقلاب اسلامی توجه می‌دهند که:

«هرگونه تغییر و نوسازی و بازسازی در سیاست‌ها، خطوط و مهندسی نظام باید متکی بر اصول اسلامی و برگرفته از آنها باشد»^۴ و تأکید می‌فرمایند که:

«نوسازی نظام به هیچ وجه به معنای تجدید نظر در آرمان‌ها نیست. بلکه به معنای تغییر در سیاست‌ها و نظام‌ها و تدابیر است که این مسئله می‌تواند مانع از تحجّر نیز بشود

^۱ مقام معظم رهبری، ۱۳۸۰/۹/۲۱

^۲ مقام معظم رهبری، ۹۰/۷/۲۴

^۳ همان

^۴ همان

و با تکیه بر آرمان‌های همیشہ جوان و نو، نظام اسلامی را همیشہ جوان، شاداب، بالنده و پیش‌رونده نگه دارد.^۱

با مهندسی فرهنگی کشور، نوسازی نظام صورت می‌پذیرد و انقلاب اسلامی در همه شئون جامعه استمرار می‌یابد.

ارائه الگوهای الهام‌بخش برای مهندسی و مدیریت کشورهای استقلال‌یافته در سایه بیداری اسلامی، در حالی که استکبار جهانی و همه طاغوت‌های زمانه در تلاش فراوانند که از الگـه‌پذیری ملت‌های برخاسته‌ی مسلمان، از انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی، جلوگیری کنند، مستلزم آن است که ام‌القرای جهان اسلام نیز باتوجه و تلاشی فزون‌تر به نوسازی بایسته و شایسته خود بپردازد.

شورای عالی انقلاب فرهنگی که جایگاهی بی‌بدیل در نظام مدیریت راهبردی فرهنگی کشور است، این مسئولیت هم را برعهده دارد.

از تلاش‌های این شورای عالی در ترسیم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، گزارش‌هایی که گویای حرکت در چارچوب دادن‌های مقام معظم رهبری در باب نظام‌سازی و مهندسی و نوسازی نظام و تحولات در ساختارهای موجود، متکی بر اصول اسلامی باشد، ارائه نشده است.

یکی از اصلی‌ترین نظام‌هایی که در نقشه مهندسی فرهنگی کشور، باید در خصوص نوسازی و انسجام‌بخشی آن، تأمل و توجه کامل شود، نظام مدیریت راهبردی کشور است. شوراهای عالی متعدد و شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس شورای اسلامی، هیئت دولت و جایگاه‌های دیگر متناظر با آنها، در نظام مدیریت راهبردی کشور تعریف می‌شوند که هر کدام به نوعی، عهده دار مسئولیت‌های استگزار و اتخاذ تدابیر کلان می‌باشند.

شورای عالی انقلاب فرهنگی که میراث گرانقدر و جاودانه حضرت امام (ره) برای استمراربخشی به انقلاب فرهنگی اسلامی است باید در این مجموعه جایگاهی محوری یابد. منتهی یافتن چنین جایگاهی، مستلزم آن خواهد بود که در وظایف، ساختار و تشکیلات و عملکرد آن، بازبینی جامع و همه‌جانبه صورت پذیرد.

بارها مقام معظم رهبری بر انجام این مهم توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی تأکید فرموده‌اند.

مهندسی فرهنگی شورای عالی انقلاب فرهنگی به معنای بازبینی جامع و همه‌جانبه ساختار و وظایف و نوسازی و بازسازی آن است
تلاش علمی پیش رو، گامی در این جهت است. از صاحب‌نظران و اندیشمندان دلبسته‌ی انقلاب اسلامی و بخصوص اعضاء محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی انتظار است که در جهت اصلاح و تکمیل آنچه ارائه شده است راهنمایی بفرمایند.

"و من ا... التوفیق"

دکتر مهدی ناظمی اردکانی

هیات علمی دانشگاه امام حسین^(ع)

۱۳۹۶